

bila l. 770. določena meja med Bavarci in Slovenci, ne sledi še iz tega, da so bili takrat Slovenci od Bavarcev potolčeni in nazaj vrženi, kakor to misli prof. Aelschker na str. 108. Tisti „Slavenschwärme“ pa, ki so se celo na Solnogra-graškem in jugovzhodnem Bavarskem pojavljali, niso prišli kot ropazeljni vojaki, nego kot mirni naseljenci v omenjene dežele.

Kar se imena Carniola tiče, nepotrebno je vsako izvajanje od karn in oil [jul] = skala, torej „rogova skala“ [?], ker je že Linhart dokazal, da je to ime le pomanjševalno od Carnia in da je bilo izumljeno od zgodovinskih pisateljev IX in X. stoletja za najvzhodnejši del stare Carnije. [Versuch einer Geschichte Krains II., pg. 155—156]. Slovensko ime Kranj, Kranjsko pa nema s „Carniola“ nič opraviti, [čeravno Miklosich to mnenje zagovarja] in tudi ne prihaja od besede kraj v pomenu: Rand, (Kranjsko torej ni = Grenzland), nego v pomenu: Gegend, Land, torej Kranjsko = Krajina = Pokrajina. O tem sem že davno namenjen obširnejše pisati. (Prosimo! Ured.)

Naravno je, da prof. Aelschker, ki slovenski ne zna, (to spričuje njegovo izpeljevanje Pusterthal od pust = wüst, öde), tudi ne more po vrednosti ceniti slovenskega jezika in prepuščati mu tisto mesto, ki mu gre po vseh božjih in človeških pravicah. Čudom smo se torej čudili, ko smo brali na str. 107. „das slovenische Inneroesterreich.“ Ta izraz je g. pisatelju izvestno le nehoté utekel. Saj je on svojo zgodovinarjevo nalogo tako razumel, da mora dokazati, kako je Koroško prava nemška dežela! Namesto da bi pisal zgodovino te dežele od njenega početka, da bi vestno poročal vse premembe v njej, zlasti pa kako je domače vojvodstvo podleglo tuji sili in v teku stoletij še celo narodnost malo ne izpremenilo; začenja g. Aelschker — po vzgledu toliko drugih nam sovražnih zgodovinarjev — najpoprej opisovati mogočno sosednjo državo, poudarja njen visoki svetovni pomen, smatra vse sosedne dežele kot „a priori“ namenjene, da bodo jedenkrat pogoltnene od te nikoli site države, in se čudi, da se je to tako pozno in tako nepopolno zgodilo. To pa se ne more imenovati zgodovina Koroška, nego zgodovina **grabežljivosti** nemške države.

Simon Rutar.

Gorica na — Kranjskem! Najboljša nemški pisana občna zgodovina je po soglasni strokovnjaški kritiki znana Weberjeva „Allgemeine Weltgeschichte“, katera je od l. 1857—1880. v petnajstih debelih zvezkih prišla na svetlo v Lipsku pri Engelmannu in katera stoji vezana do 87 gld. Dr. Weber, priznan učenec in naslednik slavnega Schlosserja, je profesor in šolski ravnatelj v Heidelbergu. A tudi ta imenitna knjiga nam kaže po nekaterih mestih, kako resničen je izrek, da quandoque dormitat bonus Homerus. Tako nam n. pr. Weber v XIV. zvezku na 811. strani pripoveduje, kako je Karl X. o znanem julijskem prevratu bežal iz Pariza na Angleško; potem pa dostavlja: „Dann siedelte er (Karl X.) nach Görz über, der schön gelegenen Hauptstadt von Krain am Isonzo, wo er sechs Jahre später ins Grab stieg (.6 Nov. 1836).“ — To je pač fatalen lapsus calami et memoriae. — O tej priliki prosim svoje goriške rojake, naj se vender ne poganjajo tako silno za predelsko železnico. Saj jo že imajo in „lukamatija“ vsaj že kakih deset let zvižga po soški dolini. A da so dobili to tako silno zaželjeno železnico, tega se jim ni zahvaljevati niti slavni vladi, niti državnemu poslancu g. dr. Tonklju, niti g.

županu Devetaku v Tolminu, niti g. Pagliaruzziju v Kobaridu. Nego na svoje stroške jim je predelsko železnico sezidal znani nemški zemljepisni pisatelj g. A. W. Gruber v Bregenci, kateri v svoji sicer lepi knjigi „Alpenwanderungen“ (Oberhausen und Leipzig 1873) v I. zvezku na 201. strani pod naslovom „Aus den Julischen Alpen“ piše takó: „das tief eingeschnittene Isonzo-Thal theilt das Gebirge in eine Ost- u. Westhälfte und bildet den einzigen fahrbaren Weg, der von Norden nach Süden dasselbe durchzieht und auch die Anlage einer Eisenbahn von Villach nach Görz ermöglicht hat.“ — Ogni trino è divino! Zatorej še to: „Hrvatska Vila“ I. II. 2, 40) je nedavno pisala, da je naša slovenska Soča „zapadna medja stare hrvatske kraljevine“. Mislili smo, da znajo na Sušaka kaj več geografije!

L.

Število Slovanov. General Rittich je podal v zanimljivo statistiko o Slovanih. Po njegovem računu znaša število Slovanov v Evropi 90,327.573 duš; če prištejemo še Ruse, živeče po Sibiriji in Aziji, pa 94 milijonov. Evropskih Slovanov je

Rusov	59 $\frac{1}{2}$ miliona ali 65·9 $\frac{0}{10}$ vseh Slovanov
Poljakov	10 „ „ 10·9 $\frac{0}{10}$ „ „
Srbov in Hrvatov	6 $\frac{1}{3}$ „ „ 7·1 $\frac{0}{10}$ „ „
Bolgarov	5 $\frac{1}{3}$ „ „ 5·9 $\frac{0}{10}$ „ „
Čehov	5 $\frac{1}{4}$ „ „ 5·8 $\frac{0}{10}$ „ „
Slovakov	2 $\frac{1}{3}$ „ „ 2·6 $\frac{0}{10}$ „ „
Slovencev	1 $\frac{1}{3}$ „ „ 1·6 $\frac{0}{10}$ „ „

Lužičkih Srbov in Kašubov je vsakih po 120.000.

Po raznih državah stanuje Slovanov:

Na Ruskem (s Kavkazom in Finlandijo)	61,174.126 ali 67 $\frac{0}{10}$ vseh Slovanov
V Avstriji	18 milj. ali 19 $\frac{0}{10}$ vseh Slovanov
na balkanskem polotoku	7 $\frac{3}{4}$ „ „ 8·4 $\frac{0}{10}$ „ „
po nemški državi	2 $\frac{3}{4}$ „ „ 3·1 $\frac{0}{10}$ „ „
na Rumunskem	550.000
na Italijanskem	27.000 Slovanov (Slovencev).

Na Ruskem živi 56 milijonov Rusov, skoro 5 milijonov Poljakov, nad 100.000 Srbov in okoli 60.000 Čehov. „Globus.“

Narodne basne. Skupio ih po Boki, Crnojgori, Dalmaciji, a najviše po Hercegovini Vuk vitez Vrčević. Naklada knjižare Dragutina Pretnera u Dubrovniku 1883, m. 8, 113 str. Cena po pošti 55 kr. To je krasno narodno blago, kakor ga je znal nabirati in za tisk prirejati pokojni Vrčević, vredni naslednik Vukov. Vsega priporočila vredna je naposled knjiga: „Narodne satirično-zanimljive podrugalice“, tudi iz Vrčevićevega peresa. Cena 60 kr. pri Pretnerji v Dubrovniku.

V **Slovakih** je začela izhajati pripovedna biblijoteka in sicer v Turčanskem sv. Martinu. Naročnina za vse leto jej je 1 gld. 50 kr. I. zvezek obseza Gogolov roman Taras Bulba, II. zvezek bo donesl Jokajev roman „Pater Peter“; tretji del pa izvirno delo slovaško. A. H.

Nabiranje narodnega blaga na Ruskem. Ni je države, katera bi bila storila že toliko za nabiranje narodnega blaga kakor Ruska. Pred kratkim časom